

ISSN Print: 2394-7500
 ISSN Online: 2394-5869
 Impact Factor: 5.2
 IJAR 2019; 5(10): 189-196
 www.allresearchjournal.com
 Received: 25-08-2019
 Accepted: 27-09-2019

پوهنیار احمد جلال " مجددی "
 استاد پوهنځی ژورنالیزم - پوهنتون
 پروان

رسانه های متعامل و فناوری های ارتباطات برای قرن بیست و یکم

پوهنیار احمد جلال " مجددی "

چکیده

با نگاهی به تحولات اخیر مسائل بین الملل و افزایش نقش رسانه‌ها در روان‌سازی چرخه عرصه نوینی در پدید آمدن که علی‌الاصول به نحوه تأثیرگذاری و نقش رسانه‌ها ی متعامل و به ویژه مقاله حاضر. تلویزیون بر افکار عمومی جهان و تغییر زندگی بشر در کشورها می‌پردازد بر تأثیرگذاری رسانه ای به منظور ایجاد توانایی در زندگی بشر و تحولات نوین در تمام عرصه ها می‌باشد. و عمل کرد رسانه ای تأکید می‌ورزد در این راستا ضمن بر شمردن تأثیرات رسانه ها بر کودکان و نوجوانان به نحو پردازش اطلاعات و سنجش محتوای برنامه های رسانه ای نزد آنها اشاره میشود در نهایت نیز به سواد رسانه ای مبتنی بر الگوی آموزش تفکر انعکاسی تأکید میشود. همچنان در مورد نقش رسانه ها در مورد تعلیم دهی، آگاهی دهی، اطلاع دهی، سازماندهی، تبلیغ و ترویج تأکید صورت گرفته و جایگاه رسانه ها رادر زندگی اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی بشر مورد بحث قرار گرفته است.

مقدمه

وسایل نوین ارتباطی مانند روزنامه، رادیو و تلویزیون با گزارش جریان رویداد های محیط زنده گی بررسی و بیان اندیشه ها و عقاید انسانی در مورد توسعه و تحکیم مراودات اجتماعی و بالا بردن سطح آگاهی و فرهنگ افراد نقش بسیار مهمی را به عهده دارند. در محیط وسیع زنده گی بشری - در کشورهای مختلف، در نواحی دور و نزدیک - هر لحظه وقایع گوناگونی روی میدهد. هر روز هزاران انسان به دنیا می‌آیند، هزاران جایزه توزیع میگردد، ده ها تن قربانی تصادف ها یا جرایم و جنایات می‌شوند، گیاهان و حیوانات بر اثر صاعقه می‌سوزند و خاکستر می‌شوند. خانه ها و ساختمان ها در نتیجه توفان، سیل و زلزله ویران میگرددند. هر روز ده ها پارلمان و حکومت و هزاران شورا ها و انجمن اداری و شهری تشکیل جلسه می‌دهند؛ قواعد و مقررات اجتماعی وضع می‌نمایند.

در میان این همه وقایع برخی فقط برای گروه های انسانی کوچکی مانند خانواده و دوستان و همسایه گان که مستقیماً به آن آگاهی می‌یابند جالب توجه است. این گونه وقایع کنجکاو عمومی را تحریک نمی‌کند و انتشار آنها ضرورت ندارد. به همین جهت در یک ناحیه وسیع جغرافیایی، در خاطر تعداد کثیری از افراد انسانی از آن ها اثری باقی نمی‌ماند. بعضی وقایع دیگر بر عکس، عامل تغییر و تحول زنده گی یک ناحیه، یک کشور و حتا تمام جهان می‌باشند؛ زیرا بطور مستقیم و یا غیر مستقیم به گروه های زیاد اجتماعی مربوط می‌شوند یا به علت آنکه منحصر به فرد و غیر عادی هستند شناخت فوری آن ها مورد نیاز عمومی است. پاره هایی از این وقایع مانند جنگ ها، انفجار ها و آتش سوزی ها، توفان ها و زمین لرزه ها جنبه مادی دارند و بعضی دیگر مانند اعلامیه های سیاسی، نطق های پارلمانی، اظهار نظرهای فلسفی و مسلکی دارای جنبه معنوی می‌باشند. گزارش هایی که توسط خبرنگاران اختصاصی مطبوعاتی، مستقیماً از داخل یا خارج کشور به وسایل ارتباطی میرسد در هیات تحریریه و مراکز خبر نویسی و خبر پراکنی مطبوعات خواندنی و شنیدنی و دیدنی مورد بررسی قرار می‌گیرد و پس از انتخاب و تنظیم به صورت متن های چاپی یا پیام های رادیویی و فلم های تلویزیونی و سینمایی در معرض استفاده خوانندگان و

Corresponding Author:
 پوهنیار احمد جلال " مجددی "
 استاد پوهنځی ژورنالیزم - پوهنتون
 پروان

و شنوندگان و بینندگان گذشته می شود. خبرهایی که از طرف خبرنگاران خبرگزاری ها تهیه می شوند، پس از وصول به مرکز خبرگزاری، بررسی و تنظیم میگردد و سپس با توجه به اهمیت آنها، با در نظر گرفتن نواحی مختلف جغرافیایی و احتیاجات گوناگون خبری، برای مشترکین متعدد که بیشتر روزنامه ها، رادیو ها و تلویزیون ها هستند مخابره می شود تا آنچه مورد نیاز آن هاست انتخاب کنند و نشر نمایند. بدین ترتیب مراحل مهم جستجو، تهیه و تنظیم خبرها به عهده خبرنگاران و نویسندگان مطبوعات و تهیه کنندگان برنامه های رادیویی و تلویزیونی و چون هدف اصلی فعالیت های مداوم سازمان های ارتباطی در جستجو و پخش خبرها، توسعه آگاهی های عمومی تامین نیازمندی های خبری است، وظایف حرفه ای روزنامه نگاران و ماموران وسایل ارتباطی و خبری از لحاظ اجتماعی اهمیت فوق العاده دارد. تردید نیست که وسایل ارتباطی نوین در جوامع بزرگ معاصر - در مقیاس های جهانی، ناحیه ای، کشوری و شهری به علت نبودن مرزها و تماس مستقیم در میان افراد و گروه های وسیع، تنها ارتباط، عامل انسانی می باشد و صدا و زبان اجتماع به شمار میروند و در صورتیکه کار آن دچار تعطیل شود یا کار خود را به خوبی انجام ندهند و وظایف و مسؤولیت های خویش را نشانساند و رعایت نکنند در راه تکامل و پیشرفت انسان دشواری های فراوان ایجاد می شود.

واژه ها کلیدی: آسیب، رسانه، تعامل، فن آوری و تحولات

پیدایش رسانه های تعامل: هیجان عمومی فعلی که درباره انقلاب از طریق رسانه های تعامل همه گیر شده است، منحصراً به فرد نیست. در حدود بیست سال قبل، روزنامه نگاران و سایر افراد علاقمند، مدعی نظام ارتباطات راه دور بودند که تغییرات اساسی در زندگی بشر خاکی ایجاد می کرد. ادعا های ابراز شده در دهه ۱۹۷۰، تصورات آرماتی محض نبوده است. در ژوئیه ۱۹۷۱، موسسه میتر اولین نظام تلویزیون تعامل جهان را در خانه ای در شهر رستون ایالت ویرجینیا به نمایش گذاشت، گرچه هرگز از مرحله آزمایشی فراتر نرفت. چرا که چنین خدماتی که وعده و وعید زیادی به همراه داشتند با موقعیت اندکی روبرو شدند.

یکی از دلایل شکست رسانه های تعامل که تا کنون ارایه شده این است که فناوری همواره با ادعای های طرفدارانش انطباق پیدا نمی کند. اما آن دسته از طرفداران رسانه های تعامل عقیده دارند که انگیزه هدایت بشر، علائق فردی است. اگر این چنین نظام اولیه بتواند مخاطبی را جذب کند، احتمال می رود که با توسعه ی نظام های اصلاح شده تعداد کثیری از مردم علاقمند شوند. در سراسر تاریخ ابداعات یک دوگانگی بین مقاصد مخترعین و شیوه ای استفاده نهایی جامعه از ابداعات به چشم می خورد. توماس ادیسون که ضبط صدا را در سال ۱۸۷۷ ابداع کرد. بر این پندار بود که فونوگراف او، که یک ماشین کسب و کار است، به ارتباط مردم نواحی دور دست کمک خواهد کرد. قصد اوضیبت صداها بود نه چیز دیگر به هر حال تاریخ داستان دیگری را آشکار کرد. سینما نمونه خوب دیگری است از یک رسانه دستبرد زده شده. نویسنده ای چگونگی آنرا چنین می نویسد: از فناوری سینما در ابتدا صرفاً برای تقلید حس تئاتر استفاده می شد. به جای استفاده از مزیت توانایی دوربین در حرکت به چپ و راست و گرفتن نمای نزدیک و بهره گیری از تدوین صحنه ها به شیوه ای نوآورانه، فیلم سازان اولیه دوربین

را در یک نقطه قرار می دادند و هنریشه ها صحنه ها را در جلوی آن بازی می کردند. همان گونه که در صحنه تئاتر به بازی می پرداختند.

به طور خلاصه این نوآوری تفاوت فاحشی با نظام های موجود فعلی ندارد که بینندگان می توانند از طریق تلفن با پرداخت وجه فیلم داستانی را مشاهده کنند. خدمت مشابه دیگری که اکثر مشتریان هنوز آن را بر نظام پرداخت بر اساس برنامه ترجیح می دهند مراجعه به محل اجاره ی نوارهای ویدیویی محله است. مروجین رسانه های تعامل یکی از این دوکار را باید انجام دهند، آنها باید منافع سرشار رسانه های تعامل را از نظر سهولت و هزینه یعنی دریافت یک فیلم مورد نظر با فشار دادن یک دکمه در مقایسه با استفاده از تلفن یا مراجعه به محل اجاره ویدیوی آن فیلم ها در خانه دریافت و تماشا می شوند را باز سازی کنند. کاربرد هایی بزرگ راه های اطلاعاتی رابه قرن بیست و یکم خواهد برد. در یک مقاله مندرج در فیلا دلفیا اینکوآر به شکلی جسورانه اعلام شده است که ۱۹۹۴ سال است که به مقدار زیادی آینده رسانه های تعامل در معرض آزمایش قرار خواهد گرفت. در سراسر این سال، شرکت های تلویزیونی کیبلی و تلفن محلق شده به صنایع کامپیوتر، الکترونیک، روزنامه ها و سرگرمی بی وقفه توسط خدماتی الکترونیکی جدید در معرض آزمایش قرار خواهند گرفت. در سراسر سال ۱۹۹۴ پیشگامان رسانه های تعامل به برنامه ریزی برای ترسیم نقشه سرحدات رسانه های جدید خواهند پرداخت. موسسه تایم و از نر که یکی از بزرگ ترین شرکت های برنامه یکی از سرگرم کننده خرید از طریق خانه و خدمات آموزشی، در اولاندوی فلوراید، جذب خواهند کرد. در کاستر وولی کالیفرنیا شرکت ((وایکوم)) که از شرکت های بزرگ کیبلی امریکا است یک نظام تعاملی را با صد و پنجاه کانال در هزار خانه با خدماتی نظیر ویدیوی درخواستی و انواع بازی ها، آزمایش خواهد کرد، موسسه بل آتلانتیک که خدمات تلفنی از راه دور را در سراسر ساحل شرقی ارایه می دهد، برنامه فیلم های درخواستی خود را در ویرجینیای شمالی با دو هزار خانه افزایش داد. در حالی که این کاربردها هنوز به وسیله کانال ها عملی میشود، مقصد نهایی، جهانی فراکانال با انتخاب نامحدود است. تقریباً هر آنچه در گذشته یا در حال حاضر برای رسانه ها تولید شده است به اضافه مبلغی از دیگر اطلاعات و انتخاب های سرگرم کننده که در بانک های کامپیوتری ذخیره شده اند با فشار یک دکمه در دسترس قرار می گیرند. (4:3-5)

رسانه های تعامل فناوری های ارتباطات برای قرن بیست و یکم:

در وادی افق، چشم انداز عظیمی از فناوری از دور نمایان میشود. این چشم انداز، وقوع انقلابی در زمینه ی ارتباطات راه دور است، و رسانه های تعامل نام دارد که ترکیبی است از پیشرفت های عظیم جدید در زمینه ای فیبر نوری، دیجیتالی شدن، چند رسانه ها، واقعیت نمایی با لوازم خانگی معمولی نظیر تلفن، تلویزیون و کامپیوتر، حاصل اختلاط این فناوری ها ((کامپیوتر از راه دور است)) پیوند نوینی خواهد بود. که به شبکه وسیعی از دیگر کامپیوتر های از راه دور و پایگاه داده ها متصل میشود. امکان دسترسی به منابع گسترده ای از اطلاعات، سرگرمی و خدمات ارتباطی را که برخی از آنها فعلاً قابل تصور نمی باشند، فراهم می آورد. این وضعیت جدید ارایه مستقیم متون، مواد دیداری و شنیداری بدیع و اشکال سه بعدی را

امکان پذیرمی کند. رسانه های متعامل در اولین سده ی هزاره ی سوم ، همان نقشی را که تلویزیون در قرن بیستم در جامعه برعهده داشت ، ایفا خواهد کرد

رسانه های متعامل که هنوز مراحل آزمایشی خود را می گذرانند ، در حال حاضر استفاده عمومی پیدا کرده اند. (ادوارد مارکی)) از کمیته ارتباطات راه دور مجلس نمایندگان امریکا در این باره می گوید: (تصمیماتی را که ما هم اکنون (در خصوص رسانه های متعامل و سیاست های پیرامونی آن) خواهیم گرفت در بسیاری از زمینه ها هویت ها و استقلال ملی مردم امریکا را شکل خواهد داد. گریفلید (۱۳۷۹). تلویزیون بر اثر رسانه های متعامل دستخوش تغییرات شدید می شود. یک نظریه معتقد است : تلویزیون جزئی از رسانه های متعامل می شود و دیگر به عنوان یک رسانه جداگانه شناخته نخواهد شد. در حال حاضر ساختار صنعت تلویزیون ، نظام پخش ((از بالا به پایین)) را دارد که در این نظام ، ارتباط جمعی از یک موقعیت متمرکز منتج می شود. در عصر تعامل ، این نظام (از بالا به پایین) معکوس خواهد شد ، به نحوی که هر خانه تبدیل به یک عامل پخش تلویزیونی بالقوه می شود ، زیرا برخلاف تلویزیون ، کامپیوتر از راه دورنه تنها قادر به دریافت علائم می باشد بلکه می تواند علائم را نیز ارسال کند

(بزرگراه اطلاعات) تشبیه قابل قبولی برای این رسانه هایی جدید است ، مجرای دوطرفه که نه تنها برای دریافت و ارسال داده های نوشتاری ، بلکه برای تصاویر کاملاً متحرک ، اشکال ثابت ، نقاشی متحرک ، گرافیک های کامپیوتری و صدا نیز استفاده می شود. در عصر تعامل ، این قبیل (اطلاعات) از یک خانه به خانه ای دیگر با سرعت نوراز طریق رشته های شیشه نوری ارسال خواهند شد. تماشاگران تلویزیونی از حالت انفعالی رها خواهند شد و دیگر صرفاً تماشاگر هر آنچه از طریق شبکه های تلویزیونی و موسسات تلویزیونی کیلی به آنها عرضه می شود ، نخواهند بود. می توانند به عنوان شرکت کنندگان فعال ، در برنامه ها مشارکت نمایند. بینندگان قرن بیست و یکم خواهند توانست محتوای برنامه ها را فردی کنند ، به نحوی که همه چیز از یک برنامه خاص سرگرم کننده تا یک خبر خاص از راه دور بر صفحه ای کامپیوتر های آنها ظاهر شود. آنان خواهند توانست پایان ماجرای یک فیلم داستانی را به میل خود انتخاب کنند و یا بیافرینند و یا اطلاعات آرشیوی مربوط به یک خبر را دریافت نمایند. به طور طبیعی ، کشمکش های ایندو لوزیک در پی سازمان دهی های دوباره جامعه که ناشی از نوآوری در فناوری می باشد ، پیش بینی می شود. دانشمندان درباره اجرای فن این نوآوری به بحث خواهند نشست. دانشمندان علوم اجتماعی تاثیر آن را بر جامعه و فرد بررسی می کنند. فلاسفه درباره تضمینات اخلاقی این پیشرفت ، اندیشه می کنند کسانی که با تجارب و کسب و کار سر و کار دارند درباره (معجزه های) جدید فناوری تبلیغ می کنند ، در حالی که بی صبرانه در انتظار منافع این بازار بالقوه غنی ، ولی نامطمئن نشسته اند. در این میان صدای یکی از مدیران تجاری رساتر از همه صداها به گوش می رسد. (6: 35-37) به نظر می رسد چارچوب بندی فعلی رسانه ها ی متعامل و همبسته هایش با قالب های و اینبرن مطابقت دارد. سرمایه گذاران در رسانه های متعامل به هنر ایجاد گرایش ها و خلق نیازها سرگرمند. حاصل بررسی های تضمینات و کار بردهای رسانه های متعامل به آگاهی عموم نمی رسد ، بلکه جامعه مستغرق

در زبانی استعاره ای است که مزایای این رسانه های جدید را بازگویی کنند. حتی قبل از آنکه جامعه بطور کامل تضمینات رسانه های قدیمی را جذب کند ، در معرض حمله ی برق آسای چشم انداز رسانه های جدید قرار گرفته است ، زیرا سرمایه گذاران می گویند که برای وسایل کوچک خود بازار جدیدی ایجاد کنند.

تعریف رسانه ها متعامل :

تعریف رسانه های متعامل کاری بس مشکل است. واژه ی (تعامل) به شکل کاریا عمل با معانی گوناگون که حوزه گسترده ای از نوآوری در تکنولوژی را مشخص می کند ، درآمده است مشکل این کاربرد وسیع در آن است که رسانه های متعامل برای افراد مختلف و مقاصد گوناگون ، معانی متفاوت به خود می گیرند. در این مورد ، نسبت به معنا نه تنها مانع انجام بحث های ثمر بخش می شود ، بلکه از ایجاد بنیان های عمیق برای قضاوت عموم نسبت به ارزش این محصول جدید نیز جلوگیری می کند. گام اول ، برای تعریف رسانه های متعامل مستلزم تعریف عناصر اساسی آنست یعنی دیجیتالی کردن ، فیبرنوری ، چندرسانه ای ها ، ویدیوی تعاملی و واقعیت نماها باری چنین می نویسد: در قلب این انقلاب دوامر پیشرفته در فناوری به چشم می خورد: اول ، توانایی انواع اطلاعات - تصویری یا چاپی - به علائم دیجیتالی است. دوم ، توانایی ارسال و دریافت این علائم از طریق کیبل های فیبرنوری است که بتواند صداها کانال را با سرعت نور حمل نماید. (6: 35-37)

دیجیتالی کردن: یک تمهید ریاضی است که داده ها را به ساده ترین شکل آن برمی گرداند. این نظام که طرح دوتایی نام دارد ، اعداد و حروف را با استفاده از دو عدد ، یک و صفر (۱، ۰) رمزگذاری و بیان می کند. اخیراً این روش ارایه دوتایی ، انقلابی در صنعت موسیقی ایجاد کرده است. بطور بالقوه هرگاه یک متن ، یک تصویر ویدیویی ، یک صدای ضبط شده یا تقریباً هر یک از عناصر رسانه ها یا هر چیز دیگری به طرح دیجیتالی تبدیل و ارایه شود آن را می توان به سادگی دستکاری کرد و پایه های ارسال آنها را با کیفیت بالا فراهم آورده ساز و کاری که دیجیتالی کردن را فوق العاده می کند. فیبرهای نوری است که از طریق آنها رمز های دیجیتالی را می توان به هر جایی ، در کسر هایی ثانیه ارسال داشت.

فیبرهای نوری: فیبر نوری مرکب است از (رشته های شیشه ای) به قطر موی سر انسان برای ارسال اطلاعات از نور استفاده می کند ، پیام های دیجیتالی شده را می توان به علائم نوری ارسال کرد. برای این کار ، از کیبل های مسی یا دومیحوری استفاده می کنند ، زیرا این کیبل ها اطلاعات بیشتری را حمل می کند. و اجازه ارتباطات دوسویه (متعامل) را می دهند.

فیبرهای نوری مجراهایی خواهند بود که از طریق آنها تعامل صورت خواهند گرفت و به همین طریق به عنوان زیربنای رسانه های تعاملی به خدمت گرفته می شوید. کارشناسان پیش بینی می کنند که (فناوری فیبر به خدمت) بزرگ راه های عظیم ارتباطات قرن بیست و یکم خواهند بود و جایگزین ارسال امواج از طریق هوا و کیبل و مجرای اصلی ارسال تصاویر ، صدا و داده ها و اشکال گرافیکی خواهند شد. (ایمری ۱۳۷۹) فیبرهای نوری کاراترین وسیله پخش خواهند شد و رسانه ها یی نظیر رادیو و تلویزیون را که از امواج هوایی برای ارسال علائم استفاده می کنند ، منسوخ می کند ، و جانشین کیبلی ارسال امواج نیز می شوند. (8: 35)

چند رسانه ها معرف چند رسانه ها یا رسانه های ادغام شده : شیوه ای هستند که از طریق آن تعامل، صورت خواهد پذیرفت. با یقین کامل، چندرسانه ها شامل برخی از عناصر — نه لزوماً همه آنها می شود.

۱- تصاویر ویدیویی کاملاً متحرک، ۲- اشکال ثابت، ۳- نقاشی های متحرک، ۴- گرافیک های کامپیوتری، ۵- متن و صدا موارد یاد شده از یک پایگاه فناوری که عموماً ونه همیشه یک کامپیوتر است، توزیع می شود.

چند رسانه ها موجب احیای متن یک بعدی، با اشکال و اصوات تولید شده توسط کامپیوتر خواهند شد. ایمی ۱۳۷۹ چند رسانه ای را خنثی تعریف می کند. از رسانه ها با ابعادی گوناگون طراحی شده اند که به ترکیب های مختلف اجازه می دهد از طریق تجارت واقعی یا شبیه سازی شده بع یا دگیری بپردازد. اهمیت چندرسانه ها در ترکیب رسانه ها مکتوب رسانه های الکترونیکی خواهد بود. داده ها ی مکتوب با مواد دیداری معمول اضافه می شود و مواد دیداری به داده ها ی مکتوب معمول اضافه خواهند شد. ارایه ای تصاویر ویدیویی می توان با فهرست هایی سازماندهی کرد و پیوستگی آنها را با دیگر متون مکمل، با فشار یک دکمه، بیشتر کرد، تصور کنید که مجموعه داستان مرود علاقه ی شما با اطلاعات مر بوط به داستان های فرعی در یک لحظه در دسترس باشد. (9: 44)

دیسک های فشرده: دیسک های فشرده ظرفیت ذخیره سازی رسانه های متعامل را تا مین می کند، دیسک های فشرده وسایل ذخیره سازی (به شکل دیسک های پلاستیکی با دوام) هستند که می توانند ۶۳۰ مگابایت از تصاویر، برنامه ها و یا داده ها ی دیگر را در خود جای دهند. اندازه آنها کوچک است (با قطر ۴/۷۲ اینچ) و تولید آنها ارزان مجموعه وسیعی از طلاعات به راحتی بر روی این دیسک ها ذخیره می شود و ویدیوهای متعامل جری از رسانه های متعامل هستند. که به بهترین شکل وضع فعلی را ترسیم می کنند. این وسیله، ساختار فعلی شبکه برنامه ها را تغییر خواهد داد. به جای آنکه شبکه ها تعیین کنند بینندگان چه چیزی را ببینند، بینندگان خواهند توانست دقیقاً آنچه را می خواهند تعیین و تماشا کنند. صحنه ای در یک برنامه ی پرطرفدار که خشونت آشکار را به نمایش می گذارد با استفاده از تسهیلات ارایه شده توسط رسانه های متعامل از برنامه حذف خواهند شد. نوآوری نهایی واقعیت نمایی خواهد بود ((نظام های واقعیت))، نمایی، استفاده کنندگان را قادر می کند. که در فضای های انتزاعی یعنی آن جایی که ماشین یا بیننده واقعی وجود ندارد شرکت نمایند. مشابه زندگی واقعی بشکل الکترونیکی و فعالیت ها مشارکت داشته باشند. به عبارت دیگر، از طریق رسانه های متعامل، مصرف کنندگان قادر خواهند بود که به جای مشاهده یک پرده دو بعدی تماشا گر می تواند به دنیای سه بعدی که توسط فناوری جدید خلق شده است، وارد شود. یکی از نویسندگان چنین می نویسد: (طرفداران آن می گویند که یک کامپیوتر نیرومند و با استفاده از عینک های مخصوص، در نهایت شما قادر خواهید بود. نویسنده سریعاً می پذیرد، هیچ یک از دست اندرکاران صنعت تلویزیون تصور دقیقی از اینکه دنیای جدید چگونه خواهد بود، ندارد. به هر حال وعده ی عام فناوری آن است که جهان از طریق شبکه وسیعی از ارتباطات راه دور به هم متصل خواهد شد. در تمام خانه های موجود در دنیا یا حد اقل در آنهایی که قادر به تامین آن هستند وسایلی خواهد بود که نه فقط اشکال و اصوات واقعی تر از واقعیت را عرضه می کنند

بلکه تماشاگران را قادر می سازند که بر اشکال و اصوات تا تیرواتر متقابل باشند. (20: 16-17)

حوزه (آموزش) در تمام نقاط یک رویکرد نوآورانه به آموزش جهان، حوزه ای است که موجب مشغولی زیادی برای سیاست گزاران و اولیا شده است. در مرکز مشغولی مربوط به نظام های فعلی آموزش، حضور و کارایی آنها در زمینه آماده سازی جوانان، نه صرفاً هدایت آنها به سمت زندگی فردی، بلکه همچنین مفید بودن افراد به عنوان شهروندان جهان در قرن بیست و یکم قرار دارد. کمبود منابع آموزشی نیاز به وجود یک رویکرد نوآورانه را به آموزش بیشتر کرده است آموزش از طریق رسانه های متعاملی پاسخی به این نیاز شده است. بحث در این است که از طریق رسانه های متعامل هر آموزش گیرنده ای می تواند به بهترین منبع موجود در جهان دست یابد. کامپیوتر های از راه دور می تواند بر موانع زمان، فضا و مکان فایز آیند، بعلاوه با استفاده از رسانه های تعاملی، آموزش گیرندگان قادر خواهند بود که دروسی را که کاملاً در نیافته اند، درک کنند. در خصوص مزیت آموزش متعامل بر نظام های فعلی آموزشی، دیدگاه های مختلف وجود دارد. در حالی که بعضی بر این عقیده اند که هیجان ناشی از رسانه های جدید می تواند یک نظام آموزشی مختصر را احیا کند. دیگران بر این عقیده اند که بزرگ راه اطلاعات تنها علم آموزان را ترغیب می کند که بیشتر در حالت متوسط (نه خوب نه بد) قرار گیرند، مخالفان آموزش متعامل می گویند که: (رسانه ها تعاملی با تا کیدی که بر تصاویر و صدادارند اندک تمایل باقی مانده در کودکان را برای مطالعه ی کتاب از بین خواهند برد). (4: 5)

حامیان آموزش تعاملی می گویند که رسانه های جدید می توانند چنان حیاتی به آموزش بخشند که تا کنون نظیر نداشته است. از طریق شیوه های رسانه های تعاملی، مطالب ارایه شده در یک کلاس یا کلاس های درس کامپیوتر از راه دور را می توان به نحوی فعالانه ساختار داد که علم آموز را به قدری مشغول کند که حتی غیبه بهترین معلمان را برانگیزد. سوالی که هنوز پدید پاسخ می دهد آن داده شود این است که آیا این مشغولیت به یادگیری معنی دار می شود یا خیر؟

علاوه بر آموزش، رسانه های جدید می توانند منبع با ارزشی اطلاعات شوند؛ کبیر چنین می نویسد (تصور کنید که در حال تماشای یک برنامه مستند تلویزیونی یک گزارش ویژه درباره یک امر مهم جامعه هستید به طور معمول همه گزینه های مربوط به اطلاعات ارایه شده به شکل گفتار یا تصویر باشد، توسط تهیه کنندگان از پیش تعیین مصاحبه ها، مقدار زمان مصرف شده درباره یک موضوع خاص و اینکه اطلاعات ارایه شده به شکل گفتار یا تصویر رابطه تثبیت شده بین بیننده و اطلاعات تقریباً در حال تغییر است اکنون با ترکیب یک کامپیوتر خانگی معمولی می توانید یک نمایش دهنده تصویر ویدیویی از پیش آماده شده را برای دیدن برگزیند و خود تصمیم بگیرند که کدام متن را بخوانند. آنگاه ریر بنای فیبر نوری ساخته می شود، مقادیر عظیمی از داده ها می توانند بین کامپیوتر های از راه دور در هر کجا توزیع شوند، از دیدگاه برخی از آینده نگران، برنامه های معمول خبری در آینده به عنوان فهرستی از یک وسیله انتخابگر، اطلاعات عمیقی درباره هر یک از موضوعات خبری مورد علاقه خود دریافت می نمایند.

سوال های مهمی با توجه به برخی تضمینات رسانه متعامل تضمینات رسانه های متعامل باید پرسیده شود هزینه بزرگ راه های اطلاعاتی چقدر است و چه کسی آنرا پرداخت خواهند

داشت؟ و برای آن کسانی که دسترسی ندارند به اتفاقی خواهد افتاد؟ زندگی خصوصاً بینندگان با بزرگ راه اطلاعاتی که به خانه آنان می آید چه می شود؟ امر توسعه رسانه های متعامل حقیقتاً کار پرهزینه ای است. (نسبتاً از زیربار هزینه های یک چنین سرمایه گذاری پرخطری شانه خالی کرده اند بسیاری از مدیران رسانه ها در برابر یاس ناشی از بهای یک نظام خبری به علامت تسلیم دستان خود را بلند کردند. کارشناسان برآورد می کنند که برقراری یک شبکه تلفنی کاملاً شیشه ای بین صد تا سیصد بیلیون دالر هزینه دارد. بیلیون ها دالر دیگر برای ساختن پرده های کامپیوتر های راه دور با وضوح بالا و جامعه ای جدید ویدیویی نیاز خواهد بود این پول از کجا خواهد آمد. اکثر مذاکره کنندگان صنعت الکترونیک درباره یک راه حل توافق دارند آنها می گویند که تعمیم هزینه سیم کشی یا راه یانه ها و تضمین های کامل دولت عملی است. (1: 55)

جورج گیلدر اقتصاددان می گوید: او بر این بارو است که شرکت های کیلی کامپیوتر و تلفن باید فراساختار رسانه های تعاملی را از نظر مالی، تأمین نماید زیرا آنها هستند که منافع ذاتی ایجاد آن بهره مند میشوند، به هر حال اگر رسانه های تعاملی، خصوصی شوند، چگونه می توان دستیابی عموم به آنرا در سطح جهان تضمین کرد؟ ((جان مالون)) از شرکت ارتباطات راه دور که یکی از سرمایه گذاران عمده بزرگراه اطلاعاتی است، صادقانه می پذیرد: (هیچکس نمی خواهد که از راه بیفتد صدها میلیون دالر که در بزرگ راه اطلاعاتی سرمایه گذاری میشود، به عنوان هزینه هایی بر عهده مصرف کنندگان رسانه های تعاملی گذاشته خواهد شد. بسیاری از مردم از بزرگ راه اطلاعات، به دلیل هزینه های گزاف آن دور خواهند ماند.) یکی از روزنامه نگاران می نویسد: زمانی که بزرگ راه های بین ایالتی در دهه ۱۹۵۰، مردم را به یکدیگر مرتبط کرد، بسیاری از قصبه هایی که از این بزرگ راه ها به دور ماندند متروک شدند و از بین رفتند اکنون بزرگ راه های اطلاعات شبکه های وسیع کامپیوتری که صدا، تصویر و خدمات اطلاعاتی را به خانه ها خواهد آورد. وعده می دهند که از راهی جدی به یکدیگر متصل می کنند اما بسیاری، شامل افراد فقیر، ناتوان و کهنسال بیم آن دارند که از کل جوامع دور بمانند. یکی از راه حل های مشکل دستیابی می تواند قانونگذاری، شبیه آنچه در ۱۹۳۴ تصویب شده ملزم شد که امکان ATT باشد که طبق آن موسسه تلگراف و تلفن دستیابی همه شهروندان را به خدماتش با شرایط مناسب فراهم آورد. در این خصوص یکی از پیشنهاد های این است که داده های برای تمامی استفاده کنندگان مجانی شوند نظیر همان کاری که کتابخانه های عمومی برای امانت دادن کتاب ها انجام می دهند اگر چنین چیزی روی دهد، بنا به نظر بعضی از کارشناسان، قرن آوری جدید ممکن است در نهایت تأثیری بردمکراتیک کردن داشته باشد. دستیابی به یک کتابخانه جهانی اطلاعات می تواند به متساوی کردن فرصت های بین جامد.

تضمینات مربوط به زنده گی خصوصی:

علی رغم منافع نشات گرفته از رسانه های متعامل، مشکلات بالقوه ممکن است متوجه این نظام ها باشد از آنجا که آنها توانایی ارسال مقادیر زیادی از داده های کاملاً شخصی را دارند نظام های متعامل خانگی ممکن است به شکل وسایل نیرومند برای تهاجم به زندگی خصوصی در آیند. با فرض تعامل رسانه های جدید کامپیوتر های راه دور در تماشای خود جذب خواهند

کرد. اگر کامپیوتر های راه دور وسیله ای برای خرید نیز شوند فرد دیگری در آن سرخط از محصولاتی که یک بیننده خریداری می کند، مطلع خواهند شد. حال که واحد های اطلاعاتی به تنهایی قابل نتیجه گیری نیستند ولی زمانی که با یکدیگر جمع شوند، می توانند فرد دیگری را در آن سربزرگ راه اطلاعاتی از جزئیات مربوط به خصوصیات بیننده آگاه سازند، علاوه بر پایین آوردن افراد دیگر علائم را در طول مسیر رسیدن در خانه می توان ربود.

استراق سمع خط فرد دیگری - ثانیاً اطلاعات مورد نظر یک خانه می تواند به اشخاص دیگر و یا اشخاص غیر مجاز ارسال شود، تصور کنید تصاویر ویدیویی را که از زندگی خصوصی خود گرفته اید برای سراسر کشور و پخش شود در حالی که تلویزیون جامعه را هماهنگ ساخت، کامپیوتر از راه دور موجب آزادی بیان فردی خواهد شد. به جای ارتقای فرهنگ جمعی، کامپیوتر از راه دور، فردگرایی را تقویت خواهد کرد به جای رشد انفعال کامپیوتر از راه دور خلافت را متعالی می کنند به جای معماری روابط ارباب - رعیتی هر دریافت کننده ای می تواند به عنوان یک پر دازش کننده و ارسال کننده اشکال ویدیویی و دیگر اطلاعات عمل نمایند، اما اگر رسانه های جدید بخواهند که جامعه فعلی را بیش از این تکه تکه یا چند گانه کنند، قطعاً منفی تلقی خواهند شد با افزایش علاقه مردم به رسانه های متعامل، زمینه عمومی برای مباحثه با سرعت فزاینده ای روبه کاهش خواهد رفت. تلویزیون برای تمامی به اصطلاح بیمارانش، حد اقل جامعه ای مبتنی بر معانی مشترک فراهم آورده است در جامعه کاملاً فردی شده تعاملی مفهوم هویت ملی ممکن است بدل به رویایی کاملاً دست نیافتنی شود. (8: 21-23)

تأثیر فناوری های نوین ارتباطی بر جهانی شدن:

برای اینکه معلوم شود که در چند دهه اخیر حجم اطلاعات، دانش و یافته های علمی بشر تا چه اندازه و با چه سرعتی رو به افزایش بوده است و همین امر نشانگر رشد خلاقیت و توسعه بی نظیر و اعجاز انگیز تکنولوژی در زمینه های مختلف بوده است یا آور می شویم که اولین اختراع بشر به چهار هزار سال قبل از میلاد مسیح بر می گردد و دومین اختراع بشر دومیلیون و پانصد هزار سال بعد اتفاق می افتد. در حالی که در قرن اخیر (30 ساله ی اخیر اواخر قرن بیستم) حجم اطلاعاتی بشر که به آن دست یافته است معادل اطلاعاتی است که در پنج هزار سال قبل کسب کرده است به عبارت دیگر در حال حاضر به جای درو میلیون و پانصد هزار سال، زمان فاصله بین دو اختراع، در هر ثانیه یک اختراع مهم در جهان به ثبت می رسد و طی 20 ساله ی پایانی قرن بیستم حجم اطلاعات انسان دو برابر گردیده است. این در شرایطی است که با توجه به نظریات کارشناسان و متخصصان، هر انسان در مجموع دارای بیست میلیون سلول مغزی است و تا به حالی صرفاً از پنج میلیون از سلول های مغزی انسان استفاده شده و طبیعی است که اگر از پانزده میلیون سلول مغزی باقیمانده بشر استفاده شود. آنگاه شاهد چه حجم عظیمی از اختراعات، اکتشافات، خلاقیت ها و خلاصه توسعه فناوری های نوین خواهیم برد. (5: 27)

تحول فناوری نوین ارتباطی:

برای آشنایی بیشتر با چگونگی تحول و پیشرفت فناوری های جدید ارتباطی، نخست اشاره ای به این تغییرات و تحولات خواهد

شد و آنگاه به بررسی آثار آنها بر جهانی شدن اشاره خواهیم کرد.

قرن های متمادی اطلاعات و ارتباطات به منزله ی دو جریان مسوازی، با کاکرد های منحصر، در زندگی بشر ایفای نقش می نمودند. تحولات فناورانه ی نیمه دوم قرن بیستم، بین ارتباطات و اطلاعات نوعی اتصال پدید آورد که منتهی به انقلاب اطلاعات و ارتباطات شد. انفجار اطلاعات و گردش سریع آن در جزئی ترین ابعاد زندگی انسان اثر گذاشت.

چند رسانه ای ها (مولتی مدیا) که از ترکیب انواع و اقسام رسانه ها بدست آمدند، دستاوردهای عظیم این انقلاب می باشند. ماهواره های مخابراتی و فیبر های نوری پشتیبانان اصلی این انقلاب هستند. این انقلاب، ارتباطات را به عنوان یک عامل تعیین کننده وارد تمامی معادلات اقتصادی، فرهنگی، سیاسی، نظامی و اجتماعی جوامع گردانید، حجم ((اطلاعات در دسترس)) را افزایش داد و زمان ارتباط را تا حد ((زمان واقعی)) کوتاه ساخت.

تحولات تلفن:

تلفن از زمان اختراع (سال 1876) تا امروز شاهد سه دوره ی تحول عمده بوده است:

- در مرحله ی اول: تمامی تلاش ها فقط در جهت نصب کابل در کوتاه ترین مسیر با خد اقل هزینه صرف می شد.
- در مرحله دوم، به دلیل گسترش وسیع تعداد مشترکین، مشکل مشغول بودن خطوط وجود داشت. ابداع سیستم های نیمه هوشمند (مانند بوق اشغال روی گوشی تلفن) این مشکل را حل کرد.
- مرحله سوم یا ورود سیستم های فوق هوشمندانه که ارائه ی سیستم های متنوع از جمله شبکه های ((نورونی)) و جایگزین شدن فیبر های نوری به جای کابل های سیمی. به موازات گسترش خدمات تلفنی، هزینه های تمام شده ای مربوط به تلفن بشدت رو به کاهش است و این باعث سود آوری و رشد صنایع تلفنی شده است. (12: 56-59)
- مهم ترین اثر ورود فناوری دیجیتال به صنایع مخابراتی موجب از میان رفتن مبنای مثل زمان و فاصله برای محاسبه ی هزینه ی مکالمه است که مبنای های دیگری، مانند سرعت، ضرورت و نوع خدمات لوکس جایگزین آنها شده است. تلفن همراه (مویایل) به دلیل سهولت مکالمه از همه جا و عدم نیاز به تاسیسات زمینی و کیبل کشی، امکان خوبی را فراروی کشور های وسیع و دارای مناطق صعب العبور و کوهستانی قرار داده است.

2- تلویزیون و تحولات آن: تبدیل تلویزیون های سیاه و سفید به تلویزیون رنگی، پخش مستقیم تصاویر تلویزیونی، بالا رفتن کیفیت تصاویر، ترکیب تلویزیون با وسایل دیگر، بویژه ویدئو دسترسی به امکانات تصویری شبکه های جهانی ماهواره ای و قابل حمل و کوچکتر شدن آن، نمونه ای از این تحولات است.

شاید بتوان مهم ترین تحول فنی تلویزیون را دیجیتالی شدن آن دانست که به نوبه ی خود تحولات دیگر را در پی داشته است. مهم ترین این تحولات، نامحدود شدن تعداد کانال های تلویزیونی و ازدیاد فعالیت های مشترک کشور ها در تولید بر نامه های تلویزیونی می باشد. مجموعه ی این تحولات، ما را قادر ساخته است از هر نقطه ای در سطح زمین شاهد فعالیت های تمام شبکه های تلویزیونی جهان باشیم.

3- رایانه و تحولات آن:

پیدایش نخستین رایانه ها (نسل اول) در دهه ی 1950 حاصل

توسعه ی صنایع برق و الکترونیک بود که برای جوابگویی به نیاز های محاسباتی و آماری مورد استفاده قرار گرفت. اختراع ترانزیستور، موجب پدید آمدن نسل دوم رایانه بود که به مراتب کوچکتر، سریع تر و ارزاتر بودند. ترکیب تعداد زیادی ترانزیستور عناصر دیگر در یک مدار مجتمع الکترونیکی به پیشرفت های بیشتی انجامید که از آن به عنوان نسل سوم یاد میشود. رایانه های نسل چهارم با به کارگیری مدار های مجتمع الکترونیکی در مقیاسی بزرگ، حاوی هزار ها تا صد ها هزار عنصر الکترونیکی در فضایی کوچکتر از حجم یک سکه ی یک ریالی ساخته شد سرعت زیاد، اندازه ی کوچک و قیمت ارزان رایانه های امروزی در مقایسه با کامپیوتر های چهل ساله پیش - واقعا اعجاب آور است.

همزمان با این تحولات سخت افزاری، نرم افزارها و کاربردهای رایانه نیز دستخوش دگر گونی های وسیعی شده است. کاربرد عملی زبان های برنامه نویسی در سطح بالایی قرار گرفته اند و مفاهیم جدیدی مانند: اشتراک وقت (تقسیم وقت یک سیستم بین چند کاربر که همزمان از طریق پایانه ی خود با رایانه ی اصلی در ارتباطند)، شبکه های کمپیوتری و بانگ های اطلاعاتی دامنه ی کاربردهای رایانه را به تدریج گسترش داده و آنرا به ابزاری قدرتمند در زمینه های گوناگون مبدل ساخته اند. امروزه در برخی از کشورها ارتباط با مراکز شبکه ای از طریق تلویزیون امکان پذیر شده است. سهولت استفاده از رایانه و شبکه های رایانه ای موجب شده است که هرکسی به دور از پیچیدگی های پیشین بتواند از خدمات رایانه ای استفاده کند. (12: 56-59)

4- چگونگی اثر گذاری فناوری نوین ارتباطی بر جهانی شدن:

اصولا افق دید فناوری های نوین ارتباطی گسترده و جهانی است و میخواهند کل سیاره زمین را تحت تاثیر ویژگی های خود قرار دهند. به نظر می رسد که عصر فاصله ها بویژه فاصله های فیزیکی به پایان رسیده است. برای اینکه با کن و کیف و چگونگی اثر گذاری فناوری اطلاعات و ارتباطات، بیشتر آشنا شویم بهتر است این تاثیر را در ابعاد مختلف زندگی جامعه ی بشری مورد مطالعه قرار دهیم. عصر الکترونیک ابزار و فنون نیرومندی را در اختیار بشر قرار داده است؛ گسترش ارتباط جمعی، شبکه های تلفونی، ماهواره ها بزرگ راه های اطلاعاتی تمامی جنبه های زندگی انسان را هر چه بیشتر به خدمات و صنایع اطلاعاتی و ارتباطی متکی کرده است. برخی از این آثار و نتایج در سطح جامعه ی جهانی به ترتیب زیر قابل تعیین است. (7: 14)

- **آثار اقتصادی-** هدف نهایی بخش های مختلف اقتصاد (کشاورزی، صنعت، خدمات و اطلاعات) تولید ثروت و رفع نیاز های مادی است. در ادامه ی روند کاهش بخش کشاورزی به نفع صنعت و کاهش نقش صنعت به نفع خدمات، امروزه شاهد کاهش بخش خدمات به سود بخش اطلاعات هستیم. آنچه در این زمینه قابل توجه است، تغییر شکل فناوری های سرمایه بر فناوری های مغز است که به نوبه ی خود به کیفیت برتر خدمات، کاهش هزینه ها و اشتغال زایی منجر شده است. مهمترین روند های تحول در بخش اقتصادی عبارتند از: تحول در ساختار پولی جهان، تغییر قدرتهای مالی جهان و پدید آمدن کانون های جدید مالی و اقتصادی در جهان، به سر رسیدن عصر تولید نبوده و جایگزین شدن تولید سفارشی انواع مختلف از یک محصول فناوری های جدید امکان انعطاف و تنوع را در

عرصه تولید وارد کرده اند) ، پایان دوران توزیع انبوه و حرکت به سوی توزیع سفارشی، ارتباط مستقیم اما سایبرنتیکی عوامل ذریبط در چرخه ی تولید (پژوهشگران آموزش دهندگان، تولید کنندگان قطعات اولیه و بدکی، بازار و مشتری) مدیریت هوشمندانه منابع و سازماندهی عقلانی امور، اهمیت یافتن و اتکای روز افزون به اطلاعات دقیق و به روز، رواج کار از راه دور و توسعه بازار های مجازی است. (13: 14-18)

- **آثار فرهنگی** - مهمترین تحول حوزه ی فرهنگ تحت تاثیر فناوری توین ارتباطی این بوده است که عناصر مشترک فرهنگ های مختلف در حال آمیخته شدن است. این آمیختگی در اثر تماس آمیزش و ارتباط فرهنگ ها با یکدیگر حاصل شده است. تحول مهم دیگر، درک متقابل فرهنگ ها از یکدیگر بدون گرایش به حذف است. از آنجا که فرهنگ و هویت فرهنگی نقش تعادل بخش و انسجام دهنده دارد، نیاز به تعلق و ریشه داشتن را ارضا می کند. اما این کار کرد رواج فرهنگ چنانکه از طریق تکیه بر روش های سنتی باشد و به قیمت از دست دادن پویایی حاصل شود، تاثیرات منفی بر حوزه های اقتصادی، سیاسی و حتی تامین نیازی های روانی افراد خواهد داشت.

در مجموع، آثار تحولات ارتباطات بر فرهنگ را میتوان چنین بر شمرد:

تنوع و تکثر عناصر فرهنگی، امکان تجلی و بروز پاره فرهنگ ها بوجود آمدن زمینه حضور و عرضه ی محصولات فرهنگی در عرصه ی بین المللی، مساعدت با انطباق خلاق فناوری و سنت های اجتماعی، امکان گسترده و وسیع برای ذخیره سازی تجربیات و عناصر مادی و معنوی فرهنگ، تسریع پویایی و داد و ستد بین فرهنگ های مختلف، تعالی فرهنگ از طریق کمک به تکثر و تنوع همه ی عناصر فرهنگی، بالا بردن توانایی انطباق فرهنگی با تغییرات شرایط بیرونی، کاهش دادن تاخیر فرهنگی در جوامع و همگون ساختن توسعه ی جنبه های مادی و معنوی جامعه، ایفای نقش، بعنوان عاملی مهم برای جذب پاره فرهنگ علم و فناوری و انجام وظیفه به عنوان عاملی مهم برای توسعه ی روستایی و حفظ هویت فرنگی روستا با وصل کردن بازار های محلی به بازار های وسیع تر، جلوی مهاجرت گرفته میشود) و جاذبه های شهر در محیط روستا و روستاییان عرضه خواهد داشت. در یک کلام، می توان گفت فناوری های نوین ارتباطی و اطلاعاتی فرصتی مناسب برای گفت و گوی سنت ها و فرهنگ پدید آورده است. بر آینه این گفت و گو می توان به جامعه در جهت رفع نیاز های مادی و معنوی خود باشند. همان طوری که ملاحظه شد. فناوری های نوین ارتباطی در صحنه های مختلف زندگی اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، فرهنگی انسان را وارد صحنه ای بزرگتر از حیات خویش یعنی انسان جهانی می نماید از این رو پیشرفت و تکامل فناوری های اطلاعاتی و ارتباطی می تواند نقش تعیین کنند ای در ابعاد مختلف جهانی شدن داشته باشد. (13: 14-18)

تاثیرات جهانی شدن بر توسعه ی فناوری های نوین و توسعه ای ارتباطات جمعی:

در عصر صنعتی شدن و ادامه ی آن، دوران جهانی شدن، محصولات تولید شده باید فروخته و مصرف شوند که این امر، انقلابی در حمل و نقل و ارتباطات را موجب می شود. در حالی که توسعه حمل و نقل به جابه جایی اجناس و مسافران

کمک می کند. موجب تسهیل حرکت جنگ افزارها و سر بازان به اقصی نقاط جهان نیز شده است. رسانه های گروهی، ارتباطات (از رسانه های چاپی گرفته تا تراشه های کامپیوتری و ماهواره ای) به ابزار تبلیغ افکار و شست و شوی مغزی تبدیل شده اند. دکتر کاظم معتمد نژاد در زمینه چگونگی تاثیر و ناثر مسئله جهانی شدن و سیر تحول و رشد وسایل و ابزار های جدید ارتباطی معتقد است.

برای روشن شدن موضوع باید نقش فعال نیرو ها و قدرت های سرمایه داری غربی را در جریان تحول تاریخی وسایل و ابزار های ارتباطی عصر جدید بررسی کرد. مروری بر تحولات پنج قرن اخیر نشان می دهد که بین پیدایش و گسترش شیوه های ارتباطی نوین که با دست نوشته های خبری تجاری قرن پانزدهم در بنادر ایتالیا آغاز شد، تا چاپ و انتشار نخستین نشریات خبری هفتگی در اوایل قرن هفدهم در بنا در هلند و تاسیس اولیه ی ماشین چاپ غیر دستی و مکانیکی در اوایل قرن نوزدهم توسط روز نامه تایمز لندن در انگلستان و ایجاد نخستین فرستنده های رادیویی در دهه ی سوم قرن بیستم در ایالات متحده امریکا و چگونگی رشد و پیشرفت جهان سرمایه داری در مرحله های تجاری، صنعتی، مالی، بانکی، انحصاری و فراملی آن رابطه ای بسیار نزدیک وجود دارد. به عبارت دیگر نیاز های سرمایه داری کمک فراوان کرده اند به گونه ای که امروز بین روند جهانی سازی اقتصادی خصوصی سازی و آزاد سازی تجاری و مالی و فعالیت های کشاورزی، صنعتی و خدماتی که از یک سو و ایجاد ((انقلاب ارتباطات)) فرارسیدن ((عصر اطلاعات)) استفاده از زیر ساختها و بزرگ راه های اطلاعاتی و حرکت به طرف جامعه های اطلاعاتی و ((جامعه اطلاعاتی جهان)) از سوی دیگر، رابطه متقابل وجود دارد و همه قرن ها لازم و ملزوم یکدیگرند.

تاثیر جهانی شدن بر کاربردهای ملی و منطقه ای در زمینه ی صنایع فرهنگی و پیشرفت سریع علوم و فناوری های ارتباطی، سبب دگرگونی در رسانه های جمعی شده و متعاقب آن ساختار فرهنگی جوامع را نیز تغییر داده است. مهم ترین عمل تاثیر گذار در محتوا رسانه ها روابط همزیستی آنها با منابع قدرتمند اطلاعاتی است در واقع مالکیت رسانه اکنون از مهمترین مسائل محسوب می شوند. هنگام شکل گیری رسانه ها که با تجلی مطبوعات آغاز شده، تصور این بود که مردم سالاری حاکم می شود ولی رفته رفته با پیشرفت فناوری بنگاه ای کوچکتری قدرت هموردی با صنایع نوین رسانه ای را نداشتند و در نتیجه یا می بایست از صحنه ارتباطات خارج شوند و یا در اختیار موسسات تجاری قرار می گرفتند.

در سال 1990 هنگامی که ((فرانسیس بال)) فرانسوی استاد علوم ارتباطات دانشگاه پاریس بحث جریان آزاد اطلاعات را مطرح کرد، آزادی انتقال افکار و عقاید و تکیه بر آزادی ارتباطات به مثابه آزادی همه وسایل و فناوری های ارتباطی را مد نظر داشت. در حالی که از نظر علمی و عقیدتی امکان وجود چنین جریانی وجود ندارند، زیرا شرایط جوامع یکسان نیست. کشور های ضعیفی هستند که با پیامهای پر حجم اطلاعاتی مواجه اند. همان گونه که هنگام بحث از تجارت با این شکاف روبرو هستیم، در بخش ارتباطات نیز کشور های قوی تر داعیه آزادی جریان اطلاعات و ارتباطات هستند. (14: 7-11)

نتیجه گیری:

فن آوری قرن بیست یک و توسعه رسانه های همگانی در جهت

نوسازی اجتماعی جوامع منجر به تغییر سطوح کیفیت زندگی اجتماعی، افزایش آگاهی، رشد تمایز طبقاتی، کاهش فاصله های اجتماعی، امنیت و مشارکت اجتماعی و... گردیده است. از بعد انسانی دسترسی به منابع آسودگی و طول عمر و انتخاب شاخص های زندگی انسانی را افزایش داده است. در بعد روانی درک دیگری از طریق خویشتن و پیش بینی توانائی های او در جهت بهبود کیفیت زندگی را بررسی می توان کرد، از بعد فرهنگی تغییر نگرش ها و عقاید سنتی به سمت نوسازی و اهمیت زندگی شهرنشینی و مصرف گرایی را می توان در قالب برنامه های توسعه فرهنگی رسانه های همگانی مطالعه می نماید، همچنین حرکت به سمت جهانی شدن زندگی در تمام ابعاد زندگی با تکیه بر ساخت فرهنگی جامعه غربی از اهداف توسعه وسایل ارتباط جمعی در کشور های در حال توسعه می باشد، رشد انسجام ملی، اهمیت به ساخت دولت ملی، رشد احزاب سیاسی، آگاهی سیاسی و افزایش مشارکت سیاسی مردم در جامعه از دیگر ابعاد توسعه وسایل ارتباطی در بعد سیاسی می باشد، نوسازی اقتصادی و سرمایه گذاری افراد جامعه در جهت تقویت بنیان در آمد ناخالص ملی، فراهم نمودن امنیت اقتصادی و صنعتی، مشارکت اقتصادی در جهت تولید، توزیع، مصرف، صادرات، عدالت اقتصادی، رفع نابرابری های اقتصادی و اجتماعی و... از شاخص های توسعه وسایل ارتباط جمعی می توان در نظر گرفت. براساس چنین شاخص های در زمینه نقش های توسعه رسانه های همگانی در جوامع به خصوص در کشور های در حال توسعه می توان گفت که « توسعه وسایل ارتباط جمعی باعث نشر اطلاعات اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی می گردد، این امر موجب استاندارد شدن زندگی شده، رسانه های ارتباطی موجب افزایش تحرک همه جانبه زندگی انسان می گردد. همچنین باعث شکل گیری انسجام و نوسازی موثر می گردد... بنابراین توسعه وسایل ارتباط جمعی اولاً باعث آموزش درک وضعیت های مختلف گردیده و ثانیاً برانگیختن تخیل افراد را به جای کسانی که کارگردان قضایا هستند قرار می دهند. این وسایل همچنین موجب بوجود آمدن تجارب جدید و مختلفی می گردد که عامل افزایش تحرک می باشد، بدین ترتیب این وسایل در نهایت مشارکت سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و... را موجب می گردد، این مسأله در جریان نوسازی جامعه بسیار اهمیت دارد.

منابع:

1. افتخاری، اصغر، (۱۳۸۰)، ثبات سیاسی رسانه ها، مرکز مطالعات راهبردی.
2. فرقانی، محمد مهدی، (۱۳۸۲)، تحول گفتمان توسعه سیاسی در ایران، فصلنامه رسانه، سال چهارم، شماره دوم، تابستان
3. هانتینگتون، ساموئل (۱۳۷۰)، سامان سیاسی در جوامع دستخوش دگرگونی، ترجمه محسن ثلاثی، نشر علم، ۱۳۷۰
4. نظارت سیاسی بر روابط بین المللی و دستگاه های اجرایی، مرکز مطالعات و پژوهش های اداری، شماره ۸۷، ۱۳۶۹
5. رابرت چمبرز (1374) توسعه روستایی، انتشارات دانشگاه تهران،
6. کامران، فریدون (1374) توسعه و برنامه ریزی روستایی، تهران، انتشارات آوای نور،
7. رشیدپور، ابراهیم (1348) ارتباط جمعی و رشد ملی، تهران، مؤسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی،

8. شهپازی، اسماعیل (1389) توسعه و ترویج روستایی، تهران، دانشگاه تهران
9. نوشته سرینویاس آر. ملکات- ترجمه، دکتر یونس شکرخواه، نظریه های ارتباطات توسعه.
10. حمید ضیائی پرور، جنگ رسانه ای در فضای سایبر.
11. دکتر علی احمد علی زاده اصول تکنولوژی نوین ارتباطی.
12. دکتر یونس شکرخواه، روزنامه نگاری سایبر انتشارات ثانیه.
13. علی اصغر کیا، (1394) روزنامه نگاری الکترونیک.
14. شفیع بهرامیان، تکنولوژی های نوین ارتباطی و اطلاعاتی.